TÝDENÍK ŠKOLSTVÍ
9 2. BŘEZNA 2016 XXIV. ROČNÍK

V tomto čísle najdete

Chování dětí nastavuje zrcadlo této společnosti.....3
Alkohol není kamarád, umí zničit život.....5
Svatební téma si užili žáci cukrářského oboru.....7

FOTO: Karla TONDLOVÁ

Krátce

29. února – 6. března

Začal předposlední týden jarních prázdnin, a to pro okresy Praha 1–5, Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Domažlice, Tachov, Louny, Prostějov a Karviná.

2. března

Školský výbor Poslanecké sněmovny projednával před závěrečným třetím čtením novelu školského zákona.

3. března

Na ministerstvu školství proběhne semifinále 23. ročníku ankety o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos. O postup do finále se utká celkem 14 učitelek a učitelů. Finále proběhne 18. března v Praze.

Slovenské školství před parlamentními volbami

Koncem týdne se na Slovensku uskuteční parlamentní volby. Zajímalo nás, zda se vzdělávání stalo hlavním tématem předvolebních bojů a co slovenští učitelé očekávají od nové vlády. Na naše otázky při své návštěvě Prahy odpovídal Pavel ONDEK, předseda slovenských školských odborů.

V žádném případě nebylo školství hlavním politickým tématem. O školství se ale hovoří. Náš odborový svaz oslovil všechny asociace, které působí v regionálním a ve vysokém školství, a společně jsme připravili memorandum, kde jsou zformulovány naše požadavky. Předložíme je budoucí vládě, která vzejde z těchto parlamentních voleb, aby je mohla zapracovat do svého vládního prohlášení včetně konkrétních termínů jejich naplnění.

Co očekáváte od nového vládního kabinetu?

Od roku 1990 žádná vláda nesplnila, co školským pracovníkům slibovala. Každá jen mluvila o tom, že školství je její prioritou, ale ve skutečnosti neudělala pro rozvoj vzdělávání na Slovensku vůbec nic. Přitom byly zpracovány dva zásadní dokumenty (Milénium a Zpráva o stavu školství na Slovensku), které jednoznačně definovaly všechny problémy a nastiňovaly jejich řešení. Bohužel, výsledek je nulový. Od nové vlády chceme, aby jasně řekla, co chce se slovenským školstvím dělat, jak to chce udělat a do kdy.

Které konkrétní kroky máte na mysli?

Jde nám zejména o zvýšení podílu hrubého domácího produktu, který je vynakládán na vzdělávání, o změnu způsobu financování škol a také o změny školské legislativy. Dosavadní vlády problémy jen hrnuly před sebou, ale neřešily je. Proto je na Slovensku velká nespokojenost, a to nejen mezi pedagogickou, ale i rodičovskou veřejností.

Jaké jsou vaše mzdové požadavky?

My dlouhodobě prosazujeme, aby se plat pedagogických pracovníků pohyboval na úrovni 1,2–1,6násobku průměrné mzdy v zemi. Průměrný plat za první tři čtvrtletí loňského roku byl 859 eur. Učitel v základní škole měl však v průměru jen 741 eur a jeho kolega ve střední škole 776 eur. Je třeba jednoznačně říci, že stát se o své zaměstnance nestará, jak by se starat měl, a to se týká i nepedagogických zaměstnanců škol, jejichž platy nedosahují ani úrovně minimální mzdy.

Karla TONDLOVÁ

Zápisník

Nová ZUŠ

Ve Zbirohu na Rokycansku přestaví dům na náměstí na novou základní uměleckou školu. Zájem o hudbu, malování, herectví a tanec je v oblasti velký. Do umělecké školy ve Zbirohu dojíždějí děti z okruhu 30 kilometrů. Původní vlastník si přál, aby sloužila mládeži a kultuře. **čtk**

Ředitel odvolán

Pražští radní odvolali 24. února z funkce ředitele Střední průmyslové školy Na Třebešíně Františka Bártla. Do doby, než bude vypsán konkurz, školu povede jeden z ředitelových zástupců. Podle prezidenta Miloše Zemana však měl být odvolán nejen ředitel, ale odejít by mělo celé vedení školy. Nového ředitele by škola měla mít od léta. **čtk**

Čtení pomáhá

Mladí čtenáři registrovaní v projektu Čtení pomáhá právě podpořili 400. charitativní projekt. Od roku

2011 na podporu dobročinných účelů přečetli přes 777 tisíc knih. Za každou knihu dostali 50korunový kredit, který věnovali na vybraný charitativní projekt. Nyní sbírají peníze na produkci mluvených knih pro neslyšící. **ts**

Kouzlo tužek

Kouzlo obyčejných tužek přibližuje výstava v mosteckém muzeu. Tužka provází člověka po celý život, je spjata s různými profesemi a své místo má i v technickém počítačovém světě. Různé tvary, velikosti, designy grafitových tužek si mohou návštěvníci muzea prohlédnout až do 1. května. **čtk**

KRESBA: MILAN KOCMÁNEK

„A hele, Vonásek mlátí Pažouta! Ale nebudeme zasahovat, Pažout stejně pořád lže!“

Roste podíl škol se zkušenostmi s integrací žáků

Podíl škol, které integrují děti s různými handicapy, roste. Podle T. Zatloukala, ústředního školního inspektora, se od školního roku 2010/2011 těchto dětí vzdělává více v běžných školách než školách speciálních, a to bez systémové podpory. Ondřej Andrys, náměstek T. Zatloukala, uvedl, že situace v českých školách je lepší, než by se mohlo zdát. „Naprostá většina škol, které jsme navštívili, je z pohledu rovného přístupu ke vzdělávání na standardní úrovni. Některé jsou dokonce na úrovni výborné. To v situaci, kdy neplatí podpůrná opatření a kdy jsou do vzdělávacího systému směřovány menší prostředky,“ uvedl O. Andrys.

Vedle současné absence systémových opatření považuje T. Zatloukal za hlavní riziko inkluze nízkou profesní sebedůvěru českých učitelů. Odhalil ji mezinárodní průzkum TALIS z roku 2013. Klíčem k posílení sebevědomí pedagogů může být podle něj metodická podpora, poskytování komplexních informací a ujištění, že změny pro ně nebudou znamenat zvýšení administrativní zátěže. **oš**

OECD doporučila Slovensku zvýšit výdaje na školství

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj doporučila Slovensku zvýšit výdaje na školství a zlepšit odměňování pedagogů. Rezervy vidí v omezení stávající sítě škol v souvislosti s poklesem populace ve školním věku a ve vzdělávání Romů. „Prioritou by se mělo stát rozšíření předškolního vzdělávání a lepší odměňování učitelů a ředitelů škol,“ uvedl generální tajemník OECD Angel Gurría. Dodal, že země by měla vynakládat více peněz na školství nejen v absolutní částce, ale i jako podílu na výkonu ekonomiky. Slovensko dává do školství méně, než je průměr zemí OECD.

OECD rovněž upozornila, že zatímco v letech 2003 až 2013 klesl počet žáků na Slovensku o 26 procent, počet škol klesl jen o desetinu a stavy učitelů o sedm procent.

Organizace poukázala také na slabou integraci Romů do běžného vzdělávacího systému a na umísťování mnoha romských dětí do zvláštních škol. **čtk**

Státní zkoušky z psaní na stroji se vrací

Možnost složit státní zkoušku z psaní na klávesnici, zpracování textu na počítači, těsnopisu a stenotypistiky vymezuje vyhláška ministerstva školství, která vstoupila 22. února v platnost.

První zkoušky začnou v dubnu 2016 pod dozorem zkušebních komisařů přímo ve školách, které přihlásí alespoň osm zájemců. Poplatek bude činit 600 až 750 korun v závislosti na zvoleném typu disciplíny a úrovně zkoušky. Požádat o přezkoušení mohou také individuální žadatelé.

Podrobné informace k realizaci zkoušek včetně vydané vyhlášky, zkušebního řádu a výše úplat za zkoušky jsou uveřejněny na stránkách www.nuv.cz společně s formuláři předtisků a typovými úlohami se správným řešením. **mr**

Chování dětí nastavuje zrcadlo této společnosti, říká Václav Mertin

ILUSTRAČNÍ FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

Šikana – slovo, které nyní celá společnost skloňuje ve všech pádech. Je možné ji z našich škol vymýtit nebo ji alespoň omezit? Pokud ano, jakým způsobem? Na to jsme se zeptali Václava MERTINA, významného dětského psychologa.

Kdyby byl učitel represivní orgán, tak bych jednoznačně odpověděl, že nemá dostatečné nástroje. Poznámky jsou komické, třídní a ředitelské důtky či snížené známky z chování jakbysmet. A při současném způsobu financování škol není pro vyloučeného studenta zřejmě problém uchytit se jinde. Ale vzhledem k tomu, že škola je výchovně-vzdělávací instituce a pedagog vede žáky na cestě poznání, měl by hledat nástroje odpovídající jeho poslání. Pak ty, které má k dispozici, jsou dostatečné, s výjimkou nejnáročnějších situací (například nedávná kauza ve střední škole). Současně má učitel zákonnou povinnost využívat při vedení žáků aktuální poznatky příslušných odborných disciplín. Za psychologii mohu prohlásit, že nejsou k dispozici údaje, že by represe či negativní přístup k žákům zvyšovaly jejich výkonnost a ukázněnost. Naopak, tyto úlohy mnohem lépe plní přístupy pozitivní.

V odborné literatuře se mluví o proaktivním pozitivním přístupu. Nejde o nic jiného, než že klíčový důraz je položený na prevenci. Významnou součástí této prevence je formální i neformální spolupráce s rodiči. Když se s nimi jedná systematicky a odpovídajícím způsobem dříve, než jsou problémy, zmenšuje se pravděpodobnost, že půjdou proti škole. Jen je třeba současně důsledně narušovat některé výmluvy, které někteří rodiče využívají na obranu své vlastní nedostatečné rodičovské odpovědnosti. Zodpovědnost rodičů lze ale posilovat tím, že je zaangažujeme do vzdělávání dítěte i do záležitostí školy.

Ovšem v samotné škole je to učitel, který svými dovednostmi podstatnou měrou rozhoduje o tom, jak budou žáci fungovat. Můj názor je, že by se učitelé měli chránit sami v první řadě pedagogickými prostředky. My bychom jim měli umožnit, aby tak mohli činit. Jestliže žák ví, že vzhledem k nedostatku financí ve škole je každá dušička vítaná, rozhodně ho to nebude povzbuzovat k vzornému chování.

Ne vždy ale tyto prostředky stačí. Proto souhlasím s tím, aby učitel (škola) měl větší pravomoci. Ty je však třeba na střední škole zakotvit do dohody o vzdělávání s rodiči před zahájením studia. V jiných oborech se tomu říká informovaný souhlas. Zjednodušeně řečeno: pokud vaše dítě bude studovat bezproblémově, očekáváme od vás, že se budete zajímat o školní vzdělávání. A to je vše. Pokud se však vyskytne i malý problém, vyzveme vás k větší spolupráci nebo dokonce k nápravě. Pokud dohodnuté podmínky nebudete plnit, budeme to pokládat za porušení dohody a na stole bude otázka, zda stojíte o vzdělávání svého dítěte v naší škole. A když už se něco stane, tak bychom si měli dát práci s tím, abychom dítěti pomohli, aby problém neopakovalo. Trest není pomoc. Zkusme si představit, že v případě Malešic vymyslíme několik alternativ a dáme studentům i jejich rodičům vybrat: vyloučení, stohodinová pomoc škole ve volném čase studenta, roční vedení kroužku technických dovedností pro žáky okolních základních škol, dobrovolnictví… Pokud student a jeho rodiče alespoň trochu stojí o pokračování studia, je zřejmé, jaká bude jejich volba.

A má doporučení:

1. Nemohu si pomoci, ale dílčí pomoc bych spatřoval ve změně povinné školní docházky na povinné vzdělávání. Tím by se faktický posílily pravomoci a zejména odpovědnost rodičů a na straně druhé možnosti školy.
2. Změnit urychleně financování škol tak, aby případný odchod pár žáků nestavěl ředitele školy do komplikované finanční situace.
3. Podporovat vznik menších škol a menšího počtu žáků ve třídách – bezpodmínečně na prvním stupni, určitě i na druhém a třetím stupni.
4. Důsledně a od první třídy využívat principy a pravidla proaktivního pozitivního řízení třídy.
5. Posílit výchovná opatření školy v souladu se současnými pohledy odborných disciplín (tedy ne tresty, ale následky).
6. Ukládat vzdělávání rodičům, žákům i učitelům, kterým se nedaří dostát své roli.

Nezmiňuji fakt, že chování dětí nastavuje zrcadlo této společnosti, že chování dospělých je hodně vzdálené ideálu. Děti pak není možné omlouvat, ale není se jim ani co divit.

Olga ŠEDIVÁ

Školské odbory: informace, fakta, argumenty

Které aktivity mi v odborovém svazu chybí

Členky sekce školských výchovně-vzdělávacích zařízení při školských odborech odpovídaly na otázku, které aktivity jim v ČMOS pracovníků školství chybí nejvíce a co navrhují zlepšit. Zde jsou některé odpovědi.

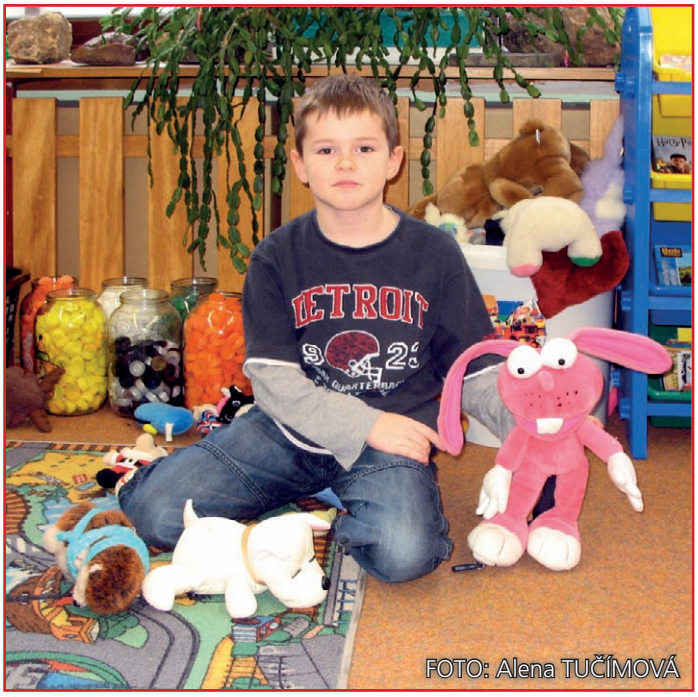

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

Co mi chybí v regionu:
- zprávy z porad
- pomoc OROS při problémových jednáních s vedením škol
- vzdělávací semináře a informační semináře
- získávání mladých, protože naše generace stárne
- společná setkávání, informační jednání o dění ve školství v regionu, o problémech a hlavně o následném řešení
- péče o členy – například životní jubilea (i to málo potěší a dodá další chuť do odborové práce)

Co mi chybí od vedení svazu:
- aktivity jsou dostačující (více shodných odpovědí)
- více kontaktů s řadovými členy a oblastní radou
- rozšířit právní poradenství pro členy (nejen na pracovněprávní problémy)
- více propagace odborové činnosti směrem k veřejnosti
- hodnocení práce jednotlivých sekcí a republikových výborů v Týdeníku Školství
- spokojenost, co potřebuji, pružně řeším s právním oddělením nebo předsedkyní sekce
- zajišťování školení pro jednotlivé profese
- centrála pracuje dobře, jsem spokojena

A s jakými návrhy na zlepšení přicházejí? Nabídnout členům větší výhody nebo možnosti rozšíření právní poradny a pomoci pro členy; iniciovat vytvoření sekce nebo podsekce domovů mládeže; promýšlet, jak a čím získávat nové členy, hlavně mladé, protože v současnosti to, co vyjednají odbory, platí pro všechny; nabízet vzdělávací semináře; upozorňovat na změny ve vyhláškách a zákonech ve školství; organizovat více společných jednání. **sta**

Na jaké informace má odborová organizace právo

Má odborová organizace právo na informaci o tom, že u zaměstnavatele je prováděna oblastním inspektorátem práce kontrola dodržování pracovněprávních předpisů?

Jednou z povinností inspektora inspektorátu práce je informovat zástupce zaměstnanců o kontrole. To je výslovně stanoveno v § 8 písm. b) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, kde je uvedeno: „Inspektor je povinen informovat příslušný odborový orgán nebo radu zaměstnanců nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci o zahájení kontroly, jestliže u kontrolované osoby působí.“ Tato povinnost není vázána zákonem na konkrétní časový okamžik, není tedy určeno, zda má k takovému oznámení dojít před zahájením kontroly, či v jejím průběhu. Informační povinnost bude však zřejmě splněna, i když k ní dojde po zahájení kontroly.

Odborová organizace má v některých případech pochybnosti, zda vedení školy správně hospodaří s FKSP. Může v takové věci zasáhnout zřizovatel školy?

Prostředky FKSP jsou rozpočtovými a na hospodaření s nimi se vztahují příslušná ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. V § 15 odst. 2 tohoto zákona se stanoví, že „územní samosprávný celek a svazek obcí vykonává kontrolu hospodaření jím zřízených nebo založených právnických osob. Územními samosprávnými celky jsou obce a kraje (§ 1 odst. 1 zákona) a ty zřizují, mění a ruší příspěvkové organizace (§ 27 a následující). Při porušení rozpočtové kázně příspěvkovou organizací postupuje zřizovatel podle § 28 zákona č. 250/2000 Sb. **Vít BERKA**

Energetický úřad musí respektovat názory spotřebitelů

„Občané mají být potrestáni za to, že šetří elektrickou energií. Vždyť účtování elektřiny by neměla ovlivňovat reálná spotřeba, ale velikost jističe, kterou si navíc domácnosti samy neurčily, ale byla jim odborně doporučena. Nezávislý energetický regulátor navrhuje diskriminační pravidla,“ uvedl předseda ČMKOS Josef Středula v reakci na návrh Energetického regulačního úřadu, který vychází vstříc spíše velkoodběratelům elektrické energie. „Velkým hráčům přihrává optimální podmínky, na které naopak mají doplatit domácnosti,“ kritizuje Josef Středula. **čmkos**

Školáci se učí chápat, proč alkohol patří jen do světa dospělých

S alkoholem má v České republice zkušenost až 83 procent dětí ve věku 11 až 15 let. Vyplývá to z průzkumu fóra Pij s rozumem. Odborníci se shodují, že na vině je především nedostatečná prevence.

„Právě nedostatečná prevence a informovanost v oblasti konzumace alkoholu byla jedním z důvodů vzniku projektu Pobavme se o alkoholu, se kterým oslovujeme třináctileté děti v základních školách a víceletých gymnáziích," uvádí Vladimír Darebník, viceprezident Unie výrobců a dovozců lihovin. Jen za uplynulý rok zapojili zkušení lektoři prostřednictvím prezentací do projektu přes 12 tisíc školáků v téměř 600 různých třídách po celé České republice.

Cílem přednášek je zajímavou formou seznámit děti s negativními účinky alkoholu na nezralý lidský organismus, ale také jim předat informace o tom, jak alkohol vzniká, jakým způsobem ho tělo odbourává a co dělat, když to s alkoholem někdo přežene. V rámci jednotlivých lekcí se žáci v modelových situacích učí odmítnout alkohol a seznamují se s možnými riziky jeho zneužívání, aniž by docházelo ke striktním zákazům, které mají na děti často spíše opačný efekt.

„Rozhodně doporučuji se do ničeho nehrnout silou, nedávat striktní zákazy nebo tresty. Co dítěti, zejména ve starším věku, zakazujeme, po tom silněji touží. Dítě bychom měli seznámit s tím, že alkohol není znakem úspěchu člověka, a když se to s ním přežene, dokáže poškodit zdraví i společenský život," říká Josef Šedivý z neziskové organizace Sananim.

„Celých 68 procent dětí ochutná alkohol poprvé se svými rodiči. Ti si ale neuvědomují, že i přípitek může u dítěte v brzkém věku způsobit závažné zdravotní problémy a podpořit budoucí závislost na návykových látkách," argumentuje Josef Šedivý.

„Přes 70 procent mladistvých v anketě uvedlo, že vysvědčení oslaví nějakým alkoholickým nápojem. Preventivní opatření, která přispívají ke snížení spotřeby alkoholu dětmi, jsou jednou z našich priorit. Přesto, že většina dotazovaných si je vědoma důsledků pití alkoholu na nezralý organismus, neváhají to ověřovat v praxi. Informace o rizicích spojených s pitím alkoholu se k dětem nejčastěji dostávají ve škole. Proto je nutné, aby právě škola prováděla prevenci v oblasti zodpovědného pití alkoholu," uvádí Josef Šedivý.

Mezi hlavní důvody, kterými nezletilí školáci odůvodňují své pití, je pocit uvolnění, ztráta zábran a vnímání veselejší a společenštější nálady. Podle dlouhodobých průzkumů převážná většina mladých lidí uvádí, že největší vliv v oblasti konzumace alkoholu na ně měli rodiče. Na druhém místě stojí kamarádi s necelými deseti procenty.

FOTO: Archiv

Chlapci ve věku 15–17 let nejčastěji uváděli konzumaci piva, u stejně starých dívek vyhrály především míchané koktejly a méně pak víno. U mladších dívek ve věku 11–14 let jasně převládá plánovaná konzumace vína. Chlapci nejčastěji uváděli pivo, šampaňské nebo míchané koktejly.

Už jen pár loků alkoholu může u vyvíjejícího se mozku dospívajících způsobit poruchy učení nebo náchylnost k závislostem. Alkohol totiž dokáže narušit způsob, jakým se mozek mladého člověka vyvíjí, a to i ve věku okolo dvaceti let. Dítě navíc bude během dospívání vnímat pití alkoholu na oslavách jako povinnost a těžko se mu bude alkohol později odmítat. „Děti vnímají alkohol jako normu, trend společnosti. Především těm starším opilost nevadí. Naopak napodobují chování dospělých, a pokud k němu patří i opilost, nevidí v tom nic špatného," varuje dětská psycholožka Klára Janečková. **sta**

Alkohol není kamarád, umí zničit život

Jan Tuháček působí jako mentor a kouč, který přednáší ve školách o závislostech a věnuje se také osobnímu rozvoji.

Přivedla ho k tomu dnes již uzavřená kapitola jeho života. Zvolil si život bez alkoholu. Zjistil, že závislost je nemoc srdce.

„Aby ji člověk zvládl, musí být k sobě upřímný a tvrdý. Zbavit se nemilosrdně příčin závislosti, dostat se zpět do skutečného života, postavit pevné pilíře," říká J. Tuháček. „Vychovat z dětí samostatné a zodpovědné jedince a ukázat jim cestu je součást mého poslání. Záměrem je, aby děti vstřebaly, že alkohol není hra, není kamarád, ale že škodí a umí zničit život. A že závislost není jen alkohol a jiné hmatatelné látky, ale třeba i internet. Na přednáškách vždy zapojuji příběh, v přizpůsobené formě podle věku dětí. Pro druhý stupeň používám více hry. Výborně to funguje na příkladu stavebnice Lego. Život je vlastně takové Lego, ale jakmile se kostičky k sobě slepí a nedá se s nimi hrát, je zle. Závislost je tím lepidlem. Pro pochopení používám i příběhy hrdinů z dětských oblíbených filmů. Pro studenty středních škol přidávám na síle příběhu, těžiště přednášky je více v odpovědích na dotazy studentů než v mém povídání," vysvětluje mentor.

Informace o jeho seminářích najdete na www.jaknaalkohol.cz. **sta**

Skutečně pracovní poměr skončil?

Zaměstnanci bylo osobně předáno oznámení o zrušení pracovního poměru ve zkušební době. Pracovní poměr skončil dnem 30. listopadu. Zaměstnanec však přinesl potvrzení o pracovní neschopnosti od 25. listopadu. Skončil tedy pracovní poměr?

Zrušení pracovního poměru ve zkušební době je samostatným způsobem rozvázání pracovního poměru upraveným v § 66 zákoníku práce v návaznosti na § 35 o sjednávání zkušební doby. V § 66 odst. 1 je uvedena zvláštní ochranná doba, kdy zaměstnavatel pracovní poměr zrušit nesmí. Touto dobou je prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény) zaměstnance. V daném případě bylo písemné vyhotovení zrušení pracovního poměru doručeno druhé straně (zaměstnanci) dne 24. listopadu. Právní jednání směřující ke zrušení pracovního poměru bylo tedy učiněno a doručeno přede dnem vzniku pracovní neschopnosti. Pracovní poměr proto skončí dnem uvedeným ve zrušovacím projevu, to je dnem 30. 11., bez ohledu na to, že v tento den trvá pracovní neschopnost zaměstnance. Uvedené stanovisko vychází z převažujících výkladů podávaných k této problematice v odborných publikacích. **Vít BERKA**

Odměny pro předsedy maturitních komisí

Jakým způsobem jsou podle platné právní úpravy odměňováni předsedové maturitních komisí?

Odměňování předsedů zkušebních maturitních komisí, komisařů a hodnotitelů upravuje § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou. V § 47 této vyhlášky se stanoví:

„(1) Předsedovi zkušební maturitní komise náleží odměna ve výši 130 Kč za každou započatou hodinu výkonu činnosti předsedy.

(2) Komisaři náleží odměna ve výši 130 Kč za každou započatou hodinu výkonu činnosti komisaře.

(3) Hodnotiteli náleží odměna ve výši 100 Kč za jednu opravenou písemnou práci.

(4) Odměna podle odstavců 1 až 3 je splatná v pravidelných termínech pro výplatu mzdy nebo platu pro zaměstnance v pracovním poměru.

Uvedený text odst. 4 je výsledkem novelizace provedené s účinností od 1. září 2014 vyhláškou č. 173/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 177/2009 Sb.

Vít BERKA

Stížnost na klasifikaci

Přišla stížnost od rodičů, že jsem nedostatečně klasifikovala jejich dítě. Mám právo znát jméno dotyčného rodiče?

Podle mého názoru nemáte právo na informaci o jménu (případně o dalších skutečnostech) osoby, která si stěžovala na vaši práci. Takové právo není totiž stanoveno v žádném právním předpise, a naopak v žádném předpise není stanovena povinnost osoby, která stížnost obdržela, podávat informaci o stěžovateli. Pokud by vám jméno stěžovatele bylo sděleno, bylo by možno to považovat za porušení práva na ochranu osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů).

Vít BERKA

Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků

Jak je studium pedagogiky upraveno ve vyhlášce o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků?

Pro studium pedagogiky platí ustanovení § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků. Novelou vyhlášky, která nabyla účinnosti dnem 1. 11. 2013, bylo změněno i ustanovení § 3 a v současné době má toto znění:

„(1) Studiem pedagogiky získává jeho absolvent znalosti a dovednosti v oblasti pedagogických věd, které jsou součástí jeho odborné kvalifikace.

(2) Studium se uskutečňuje

a) pro učitele odborných předmětů střední školy, pro učitele praktického vyučování střední školy, pro učitele odborného výcviku střední školy, pro učitele uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři a pro učitele jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky v délce trvání nejméně 120 vyučovacích hodin,

b) pro vychovatele a asistenta pedagoga v délce trvání nejméně 80 vyučovacích hodin,

c) pro pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání, v délce trvání nejméně 120 vyučovacích hodin nebo

d) pro pedagoga volného času, který vykonává dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání, v délce trvání nejméně 40 vyučovacích hodin.

(3) Studium se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.“

Vít BERKA

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

zkušenosti nápady inspirace projekty záměry lekce příklady

Svatební téma si užili žáci cukrářského oboru

Léčebné lázně Priessnitz přivítaly účastníky juniorské soutěže v cukrářských dovednostech moravských gastronomických středních škol. Můžeme směle tvrdit, že atmosféra byla doslova pohádková.

Zasněžené, třpytivé hory pokryté bílým závojem skvěle zapadaly do svatebního tématu, v jehož rámci žáci cukrářského oboru plnili tři úkoly. Tento námět se zajisté v praxi dotkne každého cukráře, proto příprava všech soutěžících překonala očekávání poroty i široké veřejnosti, která měla do sálu volný přístup. Učni si své dorty připravili za odborného dozoru svých mistrů v kmenové škole a spolu s degustačním vzorkem pro porotu je dopravili na místo konání, kde je anonymně instalovali. I diváci se mohli zúčastnit hlasování a rozhodnout o celkovém výsledku soutěže.

Garantem celé akce se stala Asociace kuchařů a cukrářů ČR. Na prvním místě se umístil dort Kateřiny Štefánkové z Frenštátu pod Radhoštěm, druhá skončila Alena Matulová ze SŠ gastronomie, obchodu a služeb Frýdek-Místek a třetí Lucie Veselá ze SŠ hotelové a služeb v Kroměříži. První úkol byl tedy splněn a ohodnocen.

Druhým úkolem bylo zdobení perníkového korpusu cukrovou glazurou. Úkol byl náročný především tím, že tvar korpusu nebyl do poslední chvíle znám. Ukončení hodinového limitu prozradilo výherce. Nejvíce bodů získaly ozdoby Sabiny Fagulové ze SŠ Brno Charbulova, o necelé dva body méně získala Lucie Veselá z Kroměříže a na třetím místě skončila Kateřina Juchelková ze SŠ gastronomie a služeb Přerov.

Třetím a posledním úkolem bylo zdobení bufleru, což byla nová kategorie soutěže. Jednalo se o čtyři 100gramové základy na dezert plněné pišingrovou náplní, které si žáci měli zkrášlit dle vlastní fantazie. Před zraky všech je balili a zdobili bílou modelovací hmotou, taktéž v limitu 60 minut. Oživení dříve běžného a dnes poněkud zapomenutého výrobku se stalo novinkou soutěže. Nejlepší hodnocení získala Alena Nepustilová ze SOŠ Litovel, druhé místo se podařilo znovu získat Lucii Veselé z Kroměříže a třetí příčku obsadila Irini Mintzasová ze SOŠ obchodu a služeb Olomouc. Celou atmosféru podtrhla přehlídka svatebních šatů v podání dívek pořádající Střední školy gastronomie a farmářství Jeseník.

Lenka LUKEŠOVÁ

Máme správnou vizi, kvalitní vzdělávací program i nadšené pedagogy

Nápad vytvořit logo ZŠ a MŠ Krahulčí, které by sjednotilo vizuální stránku naší školy, ale především ji prezentovalo jako organizaci, která usiluje o účinnou spolupráci a partnerství základní a mateřské školy, vznikl již od mého nástupu do funkce ředitelky školy.

Nalézt společný motiv pro základní a mateřskou školu bylo tvrdým oříškem nejen pro nás, ale i pro samotné výtvarníky, se kterými jsme spolupracovali. Východiskem pro konečnou podobu loga byl fakt, že mateřská škola a základní škola dost dlouho působily v očích veřejnosti odděleně jako dva samostatné subjekty. Naše logo „na jedné lodi“ je nakonec dílem grafičky Evy Rémišové a vychází z faktu, že se obě tyto instituce na jedné lodi nacházejí, mají jednoho „kapitána“ a měly by plout stejným směrem, mít společný cíl, kterým mohou být spokojené děti, kvalitní výchovně-vzdělávací činnost, profesionální vztahy nebo samotná cesta. Na žádné lodi nelze neustále měnit směr, případně poměřovat síly. To by znamenalo úplnou stagnaci nebo dokonce krok zpátky. Pokud se chceme jako organizace rozvíjet, musíme mít správný směr (vizi), kompas a mapu (kvalitní vzdělávací program), vítr do plachet (nadšené pedagogy) a schopného kapitána. Pokud nechceme v rozbouřeném moři politických a ekonomických změn ztroskotat, musíme hledět dopředu, neotáčet se zpátky, nehledat chyby a soustředit se na nové výzvy. Jako organizace buď společně poplujeme, nebo se společně potopíme. Uvědomuji si, že nelze nikomu tuto myšlenku nutit, a proto se hlavní motto v našem logu pro nás zatím stává onou vizí, představou o budoucím stavu a motivací pro naši další práci. Věřím, že dojde svého naplnění.

Novorozenému logu naší organizace se dostalo velké pocty. Společnost Člověk v tísni, která zaštiťovala koncem minulého školního roku náš charitativní Běh pro Afriku, odvezla naše logo přímo do Etiopie, kde bude prezentováno jako logo organizace, která přispěla na výstavbu školy pro místní děti. I toto je důkaz, že snaha našich žáků pomoci nebyla zbytečná.

Naďa VOKŘÍNKOVÁ

Pracovní poměr mladistvého

Kdo je oprávněn podat žalobu na neplatnost rozvázání pracovního poměru v případě, že jde o pracovní poměr mladistvého zaměstnance?

Podle ustanovení § 19 a § 20 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, platí, že způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má právní osobnost, a že každý může před soudem jako účastník samostatně právně jednat (má profesní způsobilost) v tom rozsahu, v jakém je svéprávný.

Ze skutečnosti, že mladistvý zaměstnanec má právní osobnost a je svéprávný v rozsahu vztahujícím se k jeho pracovněprávnímu vztahu, lze podle mého názoru vyvodit, že může rovněž podat žalobu na neplatnost rozvázání pracovního poměru. Jestliže to budou vyžadovat okolnosti případu, může předseda senátu ve smyslu ustanovení § 23 občanského soudního řádu rozhodnout, že takový zaměstnanec musí být v řízení zastoupen svým zákonným zástupcem nebo opatrovníkem, i když jde o věc, v níž by jinak mohl jednat samostatně.

Změna pracovního poměru

V případě, kdy zaměstnanec s termínovaným pracovním poměrem pokračuje v práci po uplynutí sjednané doby, mění se na pracovní poměr na dobu neurčitou?

V současně platném zákoníku je uplatněna zásada zmíněná v dotaze, pokud jde o změnu pracovního poměru uzavřeného na dobu určitou na pracovní poměr na dobu neurčitou. V § 65 odst. 2 zákoníku práce se stanoví: „Pokračuje-li zaměstnanec po uplynutí sjednané doby (§ 48 odst. 2) s vědomím zaměstnavatele dále v konání prací, platí, že se jedná o pracovní poměr na dobu neurčitou.“ V zájmu odstranění nejistoty v postavení zaměstnance, který po skončení pracovního poměru na dobu neurčitou pokračuje s vědomím zaměstnavatele ve vykonávání prací, stanoví zákoník práce nevyvratitelnou právní domněnku, že došlo ke změně na pracovní poměr uzavřený na dobu neurčitou. Žádný právní předpis nestanoví jako podmínku uplatnění § 65 odst. 2 zákoníku to, že musí jít o výkon práce po dobu celé směny nebo jiný určený časový úsek.

Průměrný plat stanovený pro účely dovolené

Zaměstnankyně ukončila pracovní poměr během rodičovské dovolené. Měla by obdržet proplacenou dovolenou, která jí vznikla za dobu mateřské dovolené. Jakým průměrným platem má být proplacena?

Právní úpravu výpočtu průměrné náhrady platu za dovolenou obsahuje § 351 a následujících zákoníku práce. Tato úprava je závazná a nelze se od ní odchylovat. Při zjišťování průměrného výdělku pro výpočet náhrady platu za dovolenou je nutno vždy vycházet z průměrného výdělku předchozího kalendářního čtvrtletí (rozhodné období podle § 354 zákoníku práce). Pokud takto průměrný výdělek určit nelze, protože zaměstnanec v tomto období neodpracoval alespoň 21 dnů, použije se pravděpodobný výdělek podle § 355 zákoníku práce, kde se v odst. 2 stanoví: Pravděpodobný výdělek zjistí zaměstnavatel z hrubé mzdy nebo platu, které zaměstnanec dosáhl od počátku rozhodného období, popřípadě z hrubé mzdy nebo platu, které by zřejmě dosáhl; přitom se přihlédne zejména k obvyklé výši jednotlivých složek mzdy nebo platu zaměstnance nebo ke mzdě nebo platu zaměstnanců vykonávajících stejnou práci nebo práci stejné hodnoty.

Na vaše otázky odpovídá Mgr. Ing. Vít Berka

Zajímavosti z dějin českého školství

Bez školek

V roce 1884 neexistovaly ještě v řadě okresů žádné mateřské školy. Na Moravě to bylo v okresech Uherský Brod, Uherské Hradiště – venkov, Kroměříž-venkov, Valašské Meziříčí, Velké Meziříčí, Nové Město, Olomouc-venkov, Rýmařov, Zábřeh a Znojmo-venkov.

Posuzování učitelů

Zemská školní rada na Moravě konstatovala, že ve školním roce 1886/1887 nechodilo do školy celkem 3 238 dětí „normálně vyvinutých“. Nejvíce jich bylo v okresech Valašské Meziříčí (792), Vyškov (372), Uherský Brod (342) a Uherské Hradiště – venkov (182). Všechny děti chodily do škol pouze v okresech Olomouc, Jihlava a Uherské Hradiště – město. Zdůraznila přitom, že dobrá docházka do školy závisí hlavně na učiteli, a proto vyzvala okresní školní rady, aby docházku dětí do školy braly v úvahu při posuzování učitelů a přiznávání jejich nároku na příplatky podle služebního stáří.

Nařízení císaře

Když byla v roce 1898 v Ženevě zavražděna císařovna Alžběta, manželka císaře Františka Josefa I., nařídil císař ministrovi vyučování, aby i nadále bylo ve školách v den jmenin zesnulé volno a aby se v ten den konala pouze přiměřená kostelní slavnost bez zvláštních slavností školních.

Protesty učitelek

V roce 1906 se konala manifestační schůze českých učitelek, na které protestovaly učitelky proti nerovnoprávnosti a skutečnosti, že muži-učitelé nejsou s nimi dostatečně kolegiální. Učitelky především požadovaly, aby jediným měřítkem pro přijímání učitelských sil ve školách byla kvalifikace.

František MORKES

Vitamínový den v havířovské škole

Základní škola Mládežnická v Havířově-Podlesí je zapojena do projektu Ovoce do škol. Letos nás vitamíny zásobuje firma MK Fruit ze Šumperku. Pracovníci této firmy nás navštívili za doprovodu svého maskota – žlutého banánu – v polovině února. A rozhodně nepřijeli s prázdnýma rukama. Ochutnali jsme čerstvě vylisovanou šťávu z mrkve a jablíček, banánový koktejl i jablečný mošt. Ani naše ruce nezahálely – všichni dostali špejle, na které napichovali oblíbené kousky ovoce i zeleniny. Poučili jsme se o vitamínech obsažených v jednotlivých druzích. Na závěr si každý odnesl voňavé jablíčko.

Ještě recept na banánový koktejl: 1 banán, ½ l mléka, med – rozmixovat a na zdraví!

Jarmila PEZDOVÁ

Valentýnské menu na Přímětické

Další večer plný zážitkové gastronomie připravili studenti ze SOU a SOŠ Přímětická ve Znojmě. Pro své rodiče a pozvané hosty přichystali zajímavý valentýnský program plný dobrého jídla a pití, ale především příjemné atmosféry a romantiky.

Pod vedením zkušených pedagogů a učitelů odborného výcviku (Věry Kuchařové, Renaty Balíkové a Jana Bartuška) dokázali připravit studenti oborů hotelnictví a turismus a kuchař-číšník několikachodové menu.

Na talířích hostů se tak objevila játrová paštika s cibulovou marmeládou a domácím pečivem, cuketová polévka s chipsem z anglické slaniny a chutná vepřová kotletka na houbovém lůžku s bramborovými pusinkami. Sladkou tečkou byl vanilkový cheesecake. Víno nalévali nejlepší sommelieři ze školy.

Romantický ráz celého večera ještě umocňovala výzdoba, jak jinak než v červených valentýnských barvách. O hudební část se postaraly dívky ze studijního oboru sociální činnost. Hrou na klavír a kytaru umocnily celkovou atmosféru tohoto nezapomenutelného večera. Někteří z přítomných hostů byli tak nadšeni, že organizátorce celé akce Věře Kuchařové zaslali děkovný dopis.

Kateřina KOTOUČOVÁ

Vážená paní Kuchařová,

chtěla bych Vám touto cestou poděkovat za „Valentýnský večer", který jste připravila se svými žáky. Příjemnou atmosféru navodila už při vstupu nápaditá výzdoba, osobité byly jmenovky a pěkně vyhotovené menu, které čekalo na každého hosta. Pár slov o historii svátku sv. Valentýna jistě všechny obohatilo, sommelier poutavě představil vína, která se poté snoubila s jednotlivými chody. Kuchaři nezůstali anonymně v kuchyni, ale představili sebe i jídlo, které připravovali.

K samotné večeři není co dodat, vše bylo výborné. Zaujal i „nacvičený" způsob obsluhy, který večer ozvláštnil a přidal na slavnostním duchu. Nerušivá hudba dokreslovala atmosféru. Bonus v podobě fotografie, kterou si každý host odnesl spolu s růží, byl krásnou tečkou.

Za tím vším byla jistě spousta práce s přípravou i samotnou realizací celého projektu, za což patří Vám i Vašim kolegům poděkování. Celá akce potvrzuje, že svoji práci máte rádi.

Jana a Roman ŠÁLKOVI

Znáte je?

Umíte to s pohádkou?

SYLVIE DOLÁKOVÁ

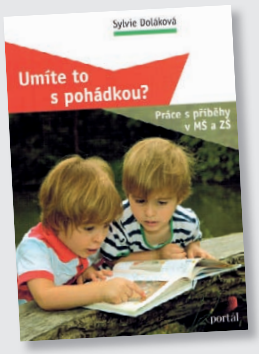

Práce s příběhy v mateřské a základní škole, tak zní podtitul této knihy z nakladatelství Portál. Jak známo, pohádky a příběhy představují pro děti odpradávna neocenitelný zdroj zábavy a poučení, z něhož mohou zcela přirozeným, nenásilným a zábavným způsobem získávat řadu podnětů a informací. A jak nejlépe tyto informace dětem zprostředkovat, se učitelé, vychovatelé i rodiče dozvědí právě v této knize. Kniha ukazuje, jak příběhy zakomponovat do aktivizačních činností, které s dětmi děláte, a jak vhodnou formou nové poznání dětem předávat.

Začíná vážně přihořívat. České školství tiše bije na poplach. Postihla ho nejen vleklá a sžírající průměrnost, ale zejména všudypřítomná povrchnost spojená s lhostejností, která plíživě ničí vzdělanost v České republice. Vytrácí se nejen dřívější obsah slov, ale všude kolem nás překypuje bující formálnost.

Dochází k výbušné devalvaci české vzdělanosti

Už dlouho se píše a mluví o snižující se úrovni české (ne)vzdělanosti. Konkrétní jeden učitel většinou vytrvale mlčí. Pro nedostatek času a vleklou únavu nevnímá málo přínosné diskuze tzv. odborníků a samozvaných expertů na školství, kteří naposled viděli školní lavici, když maturovali. Náš učitel se snaží učit. Pospíchá na nudná školení. Na poradě si nestačí zapisovat úkoly. Na nic jiného mu nezbývá čas. Zejména na sebevědomého a znuděného žáka. Ve školách dlouhodobě dochází k šikaně slabých žáků a učitelů. Když se náhodou zveřejní, noviny mají o čem psát. Někde se začne dokonce vyšetřovat, jinde se vše zamete pod rohožku. V jedné základní škole nasypou žáci své učitelce do šálku s kávou jedovatou látku. Nic se neděje. V jiné průmyslovce tvrdě šikanují budoucí maturanti učitelku a vše si pro sdílenou radost natáčejí. Zase se dlouho nic nedělo. V další škole došla trpělivost učiteli a uštědřil provokujícímu žákovi několik ran pěstí. Cíle a výsledky vzdělávání se stále častěji propadají do suterénu. Kritické myšlení se vytratilo ze školních lavic a sborovny. Maturant si plete Husa s Komenským a rok 1948 s rokem 1968. Kde to proboha žijeme? Kde se stala chyba?

Vše zůstává na učiteli

Máme početné ministerstvo školství, aktivní školní inspekci a řadu jiných vzdělávacích institucí. Když se ve škole něco vážného přihodí a veřejnost se to omylem dozví, ozvou se moudří a skvělí rádci. Následuje série opatření a kontrol v přímém televizním přenosu. Za pár týdnů zavládne známý klid po pěšině. Vše zůstává opět na učiteli. Patří dnes k nejvíce ohroženým lidem ve vzdělávání. Bojuje přímo na ostří fronty a nejednou je zraněn. Ostatní jen zpovzdálí nabádají a povzbuzují. Samá slova. Jen slova. Ale ta nikdy nic zásadního v životě nezmění. Rozhodující společenské procesy včetně vzdělání se nejen u nás odevzdaně podřizují ekonomickému a politickému diktátu. Víme to všichni.

První chyba – (ne)výchova

První chyba se stala záhy po roce 1989. Tenkrát si politici, zejména z Československé strany lidové, prosadili, aby se v českých školách už dále nevychovávalo, ale pouze vzdělávalo. Svou „revoluční“ vůli včlenili do příslušného školského zákona 561/2004 Sb. Vychovávat podle nich má rodina. Neblahý výsledek se už dávno dostavil. Základní mravní a společenské hodnoty, obyčejná lidská slušnost se u žáků i studentů naprosto zamlžily, rozklížily a ztratily původní obsah a oživující smysl. Škola už dávno oficiálně nevychovává a většina rodin ještě s výchovou svých dětí nezačala.

Druhá chyba – peníze za žáka

Druhá chyba spočívá v jednoduché matematické úměře. Čím více žáků usedne do poloprázdných středoškolských lavic, tím více peněz na provoz, na ustrnulé mzdy učitelů a nepedagogických pracovníků. Střední a vysoké školy nadšeně otevřely po roce 1989 své brány dokořán. Vešel, kdo chtěl. Došlo k neřízené masifikaci (hrozné to slovo!) českého vzdělávání. Dodnes přijímají každého, kdo si jen umí vyplnit a podat přihlášku. Tady pramení největší tragédie českého školství po roce 1989. Všichni chtějí maturitu, vysokoškolský diplom a nějaký ten titul k tomu. Řemeslo nikomu příliš nevoní. Dochází k výbušné devalvaci české vzdělanosti. Znalosti a dovednosti většiny absolventů škol zůstávají na povrchu. Digitalizaci školství pohlcují zástupy nul a mnohem méně špičkové jedničky. Všudypřítomná nadvláda peněz láme žákům a učitelům vaz.

Třetí chyba – učitelé

Třetí chybu paradoxně představují samotní učitelé. Ti jsou unavení, přepracovaní, naštvaní, ponižovaní, zatracovaní, otrávení… Nespokojení. Bez idejí. Bez smyslu vlastní práce. Na vlastní výuku jim nezbývá mnoho času a sil. S učitelem se dnes nikdo nebaví a neradí. Jen se mu sděluje, co a kdy má udělat. V klidu si nestačí zajít ani na záchod. Učitel se nepřetržitě obává o svůj úvazek. Nemá ve škole potřebnou sociální jistotu. Proto raději mlčí a opět mlčí… Ten, který vstřícně nadbíhá řediteli, dostane k Vánocům tisíc korun odměny. Ten, který si dovolí jen trochu kritizovat, nedostane nic. A ten, který poslušně mlčí a plní si, co musí, dostane dvě stovky. Tak dopadl český učitel. Není to ve všech školách stejné, ale všude je to obdobné. Nic na tom nezmění sympatická slova ministryně, že chce zvýšit kantorům plat o deset procent. Kdyby před mnoha lety splnila Zemanova vláda své závazné usnesení (slib), měli by učitelé už dávno třicet procent nad úroveň průměrné mzdy; tedy přes třicet tisíc měsíčně. Kdyby jsou jen plané sliby.

Zhoršují se mezilidské vztahy

Obyčejný učitel české školy se nikdy neobjeví na televizní obrazovce a nikdo o něm nenapíše pravdivý článek. Obyčejný žák se ve škole nudí a nemíní se vůbec učit. Jen trpělivě čeká v řadě, kde se rozdává maturitní vysvědčení a výuční list. Rodiče sebevědomých, mnohdy jen obtížně vzdělavatelných žáků, si občas přijdou postěžovat na náročného učitele a ředitel jim dá za pravdu. Nemůže si dovolit ztratit ani posledního, byť nejhoršího žáka, nositele státního finančního příspěvku. Varovně se zhoršují mezilidské vztahy ve sborovnách. Ubíjí je všudypřítomný existenční strach, následná nervozita, občasná závist, vlezlá podezíravost a nepříjemné pochlebování. Někteří ředitelé škol za dvacet a více let ve funkci nechtějí a neumějí nic (ne)příjemného vidět a slyšet.

Jak vystoupit ze začarovaného kruhu

Stačí, abychom si konečně nelhali a věrohodně popsali současný nepříznivý stav ve školství a české vzdělanosti. Důvěrně jej znají ti, kteří dennodenně usilovně bojují za katedrou. Je třeba poctivě a bez obav určit diagnózu nemocného školství. Dále už neimprovizovat. Nepodporovat průměrnost a povrchnost u žáků, ale ani učitelů. Vytvořit chybějící dlouholetou koncepci rozvoje českého vzdělávání a s nástupem každého nového ministra ji neoslabovat. Vrátit kantorům do země zašlapanou důstojnost a společenskou prestiž. Nedělat z nich poslušné a otupělé ovce, ale podporovat v nich samostatně myslící a rozvíjející se osobnosti. Neustále nestrašit dílčími a nepromyšlenými „reformami“ a nesmyslně nebourat vše dobré a osvědčené, co už dávno prověřil čas. Vrátit do škol ztracenou spokojenost a tvůrčí atmosféru.

Pro začátek ozdravné proměny by to určitě stačilo.

Roman KANTOR

Nevíte, kam na výlet? Přece do Loštic.

Olomoucké tvarůžky – původně domácí selský sýr vyráběný na Hané s historií delší než 500 let. Vždy byly ceněny pro svoji nezaměnitelnou chuť a charakteristickou vůni. Dnes jsou vyhledávány pro vysoký obsah proteinů a minimum tuku. Naši předkové tedy stvořili prvotřídní sýr i pro moderní gastronomii 21. století.

Společnost A. W., která jako jediná v současné době Olomoucké tvarůžky v Lošticích vyrábí, vybudovala a v roce 2014 slavnostně otevřela muzeum, které v moderně pojatých expozicích ukazuje průřez historií Olomouckých tvarůžků od nejstarších pramenů až do současnosti. Všechny exponáty mají popisky v českém jazyce, v každé místnosti je možno načíst pomocí QR kódů základní informace o konkrétní expozici také v němčině a angličtině. Pro cizojazyčné návštěvníky jsou k dispozici tištěné texty v angličtině a němčině.

Vstup do muzea začíná prvními zmínkami o výrobě Olomouckých tvarůžků i s prvními fotografiemi, dál pak expozice volně sleduje linii výroby od zpracování tvarohu, formování a koupání tvarůžků až po jejich balení včetně funkční stloukačky na bedničky. Věrně ukazuje dobu, kdy se výroba ruční měnila na strojní. Na osudu jednotlivých osobností demonstruje počátky výroby Olomouckých tvarůžků přes dobu před první světovou válkou, kdy se členové rodu Wesselsů stali největšími výrobci Olomouckých tvarůžků.

Součástí je i retro „Sokolské kino Loštice“, kde se promítají filmy o výrobě a historii Olomouckých tvarůžků. Své místo zde mají i originály formovacího a koupacího stroje z 20. století. Na časové ose je rekapitulace historie výroby Olomouckých tvarůžků v Lošticích, která končí dobou socializace a současnou výrobou. Té je pak věnována samostatná místnost, ze které se dostanete do galerie fotografií ukazující proměny závodu od restituce v roce 1990 až po současnost.

Pro návštěvníky, kteří budou mít zájem o rozšířený výklad nad rámec audiovizuálních programů, jsou v muzeu k dispozici tři informační místa vybavená stolním počítačem s programem Panorama, kde je možno vyhledat podrobné informace. Muzeum je bezbariérové, forma individuálních prohlídek dá každému možnost výběru prohlídky podle jeho zájmu a časových možností. Na objednání je zde možnost prohlídky s výkladem průvodce. Doba prohlídky trvá cca hodinu.

Více informací naleznete na www.tvaruzky.cz.

Dětští kuchtíci mají opět šanci se blýsknout

Zdravá 5 vyhlašuje další ročník populární celorepublikové dětské kuchařské soutěže „Coolinaření s Albertem“. Soutěž je určena pro děti od 5 do 15 let a letošním tématem je zdravá, nápaditá a cenově dostupná svačina.

„Právě správný nákup, domácí příprava a rozumné hospodaření s potravinami je stěžejním tématem Zdravé 5 v tomto školním roce,“ říká Eva Nepokojová, koordinátorka Zdravé 5.

Do soutěže se mohou zapojit tříčlenné týmy ve 3 věkových kategoriích kopírujících výukové programy Zdravé 5, tedy mateřské školy, žáci 1. a 2. stupně základních škol. Soutěžní disciplínou je zdravá svačina, jejíž recept společně s fotografií zašle každý tým prostřednictvím www.zdrava5.cz **do 20. dubna 2016**. Odborná porota bude hodnotit nejen složení pokrmu, ale i lákavý vzhled, jednoduchost přípravy a finanční nenáročnost surovin do 100 korun na 4 porce. Nákup surovin v hodnotě 100 korun pro jeden tým jako každoročně nahradí školám Nadační fond Albert zasláním nákupní poukázky do prodejny Albert.

Porota Zdravé 5 vybere do semifinále z došlých přihlášek pět nejlepších týmů z každé věkové kategorie a kraje. Do celostátního finále v Praze postoupí z každého kraje a kategorie semifinálový tým s největším počtem hlasů získaných ve veřejném online hlasování. Finále se uskuteční v prostorách školy vaření Chefparade 28. května. Na cestu do Prahy budeme dětem přispívat poměrnou částkou. Na výherce finále s dospělým doprovodem čeká letos speciální zážitková odměna.

Letošní „Coolinaření s Albertem“ je již čtvrtým ročníkem kuchařské soutěže Zdravá 5. Více o pravidlech a termínech soutěže naleznete na www.zdrava5.cz.

Soutěžící z mateřské školy v Krmelíně na loňském finále soutěže

Coolinaření s Albertem

Zábavné kouzlení se zdravým jídlem

KUCHAŘSKÁ SOUTĚŽ ZDRAVÉ 5 PRO DĚTI

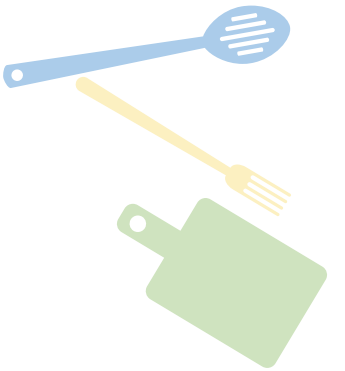

Kuchařská soutěž je určena předškolákům z MŠ a žákům ZŠ nebo klientům dětských zařízení do 15 let. Jejím smyslem je podpořit domácí přípravu jednoduchých pokrmů z čerstvých a sezónních surovin. Soutěží tříčlenné týmy v přípravě zdravé, nápadité a cenově dostupné svačiny. Ty nejlepší týmy se mohou probojovat až do celostátního finále v Praze.

Uzávěrka regionálního kola je 20. dubna 2016!

Více o pravidlech a termínech soutěže naleznete na www.zdrava5.cz.

www.zdrava5.cz
Facebook Zdravá 5

TÝDENÍK ŠKOLSTVÍ
www.tydenik-skolstvi.cz

Vydává Dictum, s. r. o., Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1. Šéfredaktorka Mgr. Karla Tondlová. E-mail: příjmení redaktora@tydenik-skolstvi.cz. Inzerce a předplatné: mullerova@tydenik-skolstvi.cz, tel. 774 739 484. Za rok vychází 40 čísel, celoroční předplatné tištěné podoby 1 320 Kč, elektronické verze 980 Kč, na predplatne@tydenik-skolstvi.cz nebo www.tydenik-skolstvi.cz. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Vyrábí SOFIPRIN Praha. Rozšiřuje Česká pošta, s. p., Postservis. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt v Praze č. j. NP 3160/1994. ISSN 0862-9641. MK ČR E 4861.